

Aspecte ale luptei maselor din București și județul Ilfov pentru înfăptuirea reformei agrare din anul 1945

Victoria istorică a insurecției armate din august 1944 — operă a maselor conduse de Partidul Comunist Român, a însemnat începutul revoluției populare, a epocii de profunde transformări revoluționare în economie și cultură, pe calea construirii socialismului și comunismului. Istoria patriei noastre de după 23 august 1944, cuprindé un larg săr de evenimente care marchează momentele principale, determinante pentru dezvoltarea politică, economică și social-culturală a țării în ultimele două decenii și jumătate.

Pe lîngă situația grea economică — accentuată de pagubele uriașe provocate de război — a apărut imaginea înfloritoare a economiei țării în dezvoltare ascendentă, echilibrată și armonioasă. Vechea Românie — țară „eminamente agrară” cu milioane de analfabeți, bîntuită de mizerie, jaf și exploatare — a fost transformată într-o țară industrial-agrарă în care progresul științei și tehnicii, ridicarea nivelului de trai material și cultural al poporului, constituie procesul social în plină desfășurare.

Sarcina de bază a primei etape a revoluției populare era desigur „rezolvarea problemei țărănești prin înfăptuirea reformei agrare, care a lichidat moșierimea ca clasă și resturile feudale, a improprietărit țărănilor fără pămînt sau cu pămînt puțin. Lupta pentru reforma agrară s-a impletit strins în prima etapă a revoluției populare cu înfăptuirea și a altor sarcini social-politice, condiționându-se reciproc. Dintre acestea amintim participarea țării cu efort maxim la războiul antihitlerist, democratizarea aparatului de stat, refacerea economică a țării, instaurarea puterii populare și altele.

La sfîrșitul lunii septembrie 1944, P.C.R. lansează Proiectul de platformă al F.N.D. — propus tuturor forțelor democratice — care printre altele prevedea : instaurarea unui regim democratic, susținerea războiului antihitlerist, abolirea legiuirilor cu caracter fascist și rasial, pedepsirea criminalilor de război, precum și „infăptuirea unei largi reforme agrare prin exproprierea marii proprietăți agrare de la 50 de hectare în sus și improprietărirea cu acest pămînt a țărănilor fără pămînt sau cu pămînt puțin, acordindu-se prioritate celor ce luptau pe frontul antihitlerist, sprijinirea țărănilor în procurarea de inventar agricol pe seama

marii proprietăți și a statului, anularea datorilor țărănești către banchi și stat etc." ¹.

Dind un important examen de maturitate, țărănește — îndrumată și condusă de clasa muncitoare și partidul ei — respinge toate manevrele reacțiunii impletind lupta pentru înfăptuirea reformei agrare cu înlocuirea de către masele a prefectilor și primarilor antonescieni, alegerea comitetelor țărănești, trecerea la lucrarea pământurilor părăsite de moșieri ².

Prin aceste măsuri, masele țărănești din toate județele țării — inclusiv județul Ilfov care încorporează în teritoriul său și Municipiul București — au fost atrase în luptă pentru cucerirea puterii populare, să contribuie la generalizarea procesului de organizare a țărănimii în cadrul comitetelor țărănești și apoi în Frontul plugarilor. Comitetele țărănești, alese de majoritatea populației satelor, au constituit acea școală politică în care țărănește a călit, a invățat să-și rezolve problemele ce o frântau. Aceste organisme populare au sprijinit masele și în același timp le-au pregătit pentru a trece la o treaptă superioară a luptei și organizării lor, la îmbinarea revendicărilor locale cu sarcinile generale de interes național, la legarea luptei lor de lupta desfășurată de toate fortele democratice conduse de P.C.R. În întreaga țară au luat ființă în această perioadă comitete țărănești care au desfășurat o rodnică activitate de mobilizare a maselor. Prin activitatea acestora administrația antonesciană este înlocuită cu consiliile comunale, primari și prefecti aleși de popor, organele administrative nou alese iau măsuri de apărare a intereselor țărănimii muncitoare, reducind dijma și condițiile involelor agricole în general organizând muncile agricole ³. Platforma F.N.D. a constituit programul pe bază căruia s-a consolidat unitatea de acțiune a clasei muncitoare și țărănește muncitoare, s-a încheiat alianța dintre clasa muncitoare și țărănește muncitoare, s-a făurit un front democratic larg, care cuprindea pe muncitori, țărani, intelectuali, păturile mijlocii de la orașe, masele de femei și de tineret, oamenii muncii apartinând naționalităților conlocuitoare și altele. Alături de întregul popor și țărănește județului Ilfov a luat parte la evenimentele politice ce

¹ Platforma F.N.D. din România, oct. 1944, p. 10; *Scrisoare*, an I, nr. 8, din 28 septembrie 1944; M. Fătu, *Douăzeci de ani de la înfăptuirea reformei agrare din 1945*, în *Revista Arhivelor*, an. VIII, nr. 1, 1963, p. 68.

² Costin Murgescu, *Reforma agrară din 1945*, Ed. Academiei R.P.R., București, 1966, p. 146.

³ Este deosebit de edificatoare pentru măsurile luate, ordonanța nr. 1 pe care o dădă la 2 octombrie 1944 Comitetul pentru reformă agrară din comuna Crevedia, județul Ilfov : Art. 1. Toți proprietarii de moșii din această comună vor da involtorilor din recoltă muncilor de involtori două părți, una revenind proprietarului. Art. 2. Proprietarii de tractoare sunt obligați să pună la dispoziția Comitetului de conducere a comunei, tractorul ce posedă, pentru un timp de 3 zile (prin rotație) contra cost, ce se va stabili de Comitet și comunica proprietarului de tractoare ulterior, pentru executarea arăturilor, de cetățeni, conform tabelului întocmit de Comitetul respectiv (România Liberă din 6 octombrie 1944).

s-au petrecut în acești ani, cu atât mai mult ca că însăși Capitala țării se află în spațiul său teritorial⁴.

„Salutăm cu toată căldura P.C.R., care luptă pentru interesele țărănilor — se spunea în moțiunea adoptată la sfîrșitul lunii septembrie 1944 de către țărani din comunele Buciumeni, Vasilați, Aprozi, Curcani, Luica, Crevedia, Buftea, Frăsinet și Bragadiru, — cu ocazia dezbatelerii platformei F.N.D. în Județeană P.C.R. Ilfov, — și ne luăm angajamentul de a lupta în satele noastre și în imprejurimi pentru aplicarea platformei propuse de P.C.R., pe care o considerăm ca pe o proprie platformă a țărănilor”⁵.

Acejunsile întreprinse de către P.C.R. în întreaga țară au insuflat țărânimea în lupta pentru cucerirea puterii populare ca în acest fel și ea să poată dobândi pămînt, să treacă imediat la organizare în cadrul comitetelor țărănești și apoi în Frontul plugarilor. Organizația Frontul plugarilor a reușit să se transforme sub conducerea P.C.R. în scurt timp în forță organizatorică care a antrenat țărânimea la acțiuni revoluționare cu caracter politic din ce în ce mai pronunțat. Paralel cu lupta pentru democratizarea aparatului de stat, în special la sate s-a trecut la alegerea unor comitete țărănești — organe noi populare de conducere a treburilor obștești. P.C.R. îndemna țărânimea „să-și faurească organe de luptă speciale, organe care să-i reprezinte toate interesele. Aceste organe trebuie să mobilizeze, să organizeze și să conducă țărânimea pentru satisfacerea nevoilor ei”⁶.

Partidul Comunist Român recomanda ca în aceste comitete să fie aleși cel mai cinstiți și hotărîți țărani, aleși de jos în sus prin participarea întregii comunități la desemnarea membrilor⁷.

Județeană P.C.R. Ilfov, urmând indicațiile C.C. al P.C.R. a adresat țărânimii județului o chemare prin care îi îndemna la luptă împotriva fascismului pentru democratizarea țării — „Frații țărani din Ilfov. Tot tinerelui a fost dus la moarte într-o luptă care nu era a noastră... Griful, lina, porumbul, tot v-a fost luat cu sila și dus în Germania de Hitler. Vi s-au pus biruri mari pentru că nemijii și Antonescu, dușmani de moarte ai țărânimii să trăiască bine”⁸...

În continuare, țărani erau chemați să demaste și să lupte pînă la nimicirea completă a unelelor hitleriste din țara noastră. În aceste condiții de avint revoluționar P.C.R. a acționat nemijlocit în județul Ilfov prin numeroasele echipe de muncitori, membrii de partid care mergind

⁴ La sfîrșitul anului 1944 județul Ilfov se întindea pe o suprafață de 517.800 ha (vezi Encyclopædia Românească, București 1938, vol. II, p. 249), între rîurile Argeș, Ialomița și fluviul Dunărea. La 31 decembrie 1944, județul avea 16 plăși (Balotești, Bolintin, Brănești, Budești, Domnești, Buftea, Pierbînți, Oltenița, Pîrlița și Vidra), un municipiu (București), 8 comune urbane și una suburbană, 146 comune rurale, și 401 sate care însumau o populație de 485.739 locuitori, excepționându-se de la acest total populația municipiului București și a Olteniei (Institutul Central de Statistică, „Migrația populației României din anul 1943. Date precizorizate”, pp. 3—4).

⁵ Scrisoarea, nr. 11 din 1 octombrie 1944; România Liberă din 1 octombrie 1944.

⁶ Scrisoarea din 23 septembrie 1944.

⁷ România Liberă, din 13 februarie 1945.

⁸ Luptătorul, din 8 septembrie 1944. Vede în acest sens și Studiu, nr. 3, p. 189 și Revista Arhiveelor nr. 2, 1944, p. 61.

la sate au desfășurat o amplă muncă de lămurire, de clarificare politică și de organizare a țărănimii⁹.

Au fost alese comitete țărănești în această perioadă în comunele Horești, Știubei, — Orăști, Ciolpani, Creața — Leșile, Oltenița rurală, Florești, Maia, I. C. Brătianu, Cimpurelu, Corbeanca, Valea Dragului, Frăsinet, Budești, Moara Săracă, Prundu, Joița, Hotarele, Fundeni, Tărtășești, și altele¹⁰.

Paralel cu această acțiune s-a desfășurat în satele județului Ilfov — ca de altfel și în întreaga țară — lupta împotriva claselor reacționare și a elementelor din aparatul de stat care-i sprijineau. În special acțiunile s-au îndreptat împotriva autorităților locale și a jandarmeriei, care „în aproape toate satele din țară împiedicau pe țărani să se organizeze”¹¹. Țărani din comunele județului nu se mulțumeau numai cu preluarea conducerii, în multe cazuri au tras la răspundere pe predecesorii lor, anulind hotărîrile vechii administrații. Ordonanța comitetului țărănesc din comuna Chiajna, aleasă la 29 septembrie 1944 este edificatoare în acest sens: „Controlarea neregulilor comisiei în manipularea fondurilor de pensii și ajutoare de către primarul Badea V. Raicu și notarul Tudor Negulescu; desființarea impozitelor comunale stabilite în mod arbitrar de fasciști din conducerea satului, precum și stabilirea unor impozite progresive; folosirea islazului comunal după cum vor hotărî țărani și restituirea către comună a celor 10 pogoane înstrânsate de vechea administrație comună în chip abuziv; împuernicirea nouului comitet de a luce măsuri practice și urgente în legătură cu tot ce privește școală, dispensarul, și în general bunul mers al comunei”¹².

Comitetele țărănești au jucat un rol însemnat în creșterea conștiinței revoluționare a țărănimii, în lupta acesteia împotriva rămasințelor semi-feudale din agricultură și pentru democratizarea organelor locale ale puterii de stat. În luniile octombrie-noiembrie 1944, în procesul activizării politice a țărănimii în lupta împotriva moșierilor și aparatului de stat reacționar, organizația Frontul plugarilor a început să se extindă în întreaga țară.

În ciuda piedicilor puse de autorități, Frontul plugarilor sprijinit și îndrumat de P.C.R. își mărea din ce în ce mai mult rindurile. Se continuă alegerea de comitete țărănești în comunele Colibași, Chitila, Rudeni, Catani, Șoldanul și altele. Țărani din comuna Clorogirlă arătau că: „fiind conștienți de drepturile și menirea lor, s-au inseris în Frontul plugarilor, organizația lor firească, pentru a-și apăra drepturile împotriva boierilor”¹³.

⁹ Direcția Generală a Arhivelor Statului, Arhiva Istoricii Centrale, Fond Ministerul Propagandei, dosar 31, 1945.

¹⁰ Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii, și Apelor, Comisia Centrală de Aplicarea Reformei Agrare 1944, dosar 1, VI, IX, XII, XIV, XV, XXIII, XXV, XXIX, XXXI, XXXIII, XXXV, 1945.

¹¹ *Scrisoare*, nr. 35 din 23 noiembrie 1944; *Deschidere*, nr. 52 din 6 decembrie 1944.

¹² România Liberă din 1 octombrie 1944; P. Nicușor, M. Ionescu, și T. Udrea, Lupta maselor populare pentru reforma agrară și achizițarea moșierismului ca clăd, în preajma Iai și Martie 1945, în Studii și referate privind Istoria României, partea II-a, Ed. Academiei R.P.R., București 1964, pp. 1790—1800.

¹³ Direcția Generală a Arhivelor Statului, Comisia de Îndrumare și Aplicarea Reformei Agrare 1944—1944, dosar 220, 221, 335.

Orășul București fiind și reședința Județenei P.C.R. Ilfov va constitui principalul exemplu de aplicare a politicii P.C.R. Numărul participanților la mitinguri și demonstrații la care în permanență s-au adăogat și cei veniți din întregul județ se afla în continuu creștere.

De la 25.000 de oameni¹⁴ care au participat la adunarea de la ANEF din 24 septembrie 1944 la 100.000¹⁵ de oameni la 8 octombrie, atingind la 7 noiembrie același an cifra de 300.000 de participanți¹⁶. Această creștere rapidă a numărului de participanți la mitinguri și demonstrații în ultimele luni ale anului 1944, precum și a combativității maselor este caracteristică nu numai pentru orașul București și județul Ilfov ci și pentru alte centre din țară¹⁷. Participarea tot mai intensă a maselor țărănești la mitinguri și demonstrații slături de clasa muncitoare era expresia creșterii spiritului de luptă al maselor de țărani care se convingea tot mai mult de necesitatea legării luptei pentru revendicările lor specifice de lupta politică generală, de revoluția populară.

Anrenarea maselor țărănești de către P.C.R. la actul de punere în aplicare a reformei agrare încă însînte de legiferarea ei, pe cale revoluționară, a însemnat dobândirea încrederei țărănimii în P.C.R. principala forță politică în aplicarea prevederilor primei etape a revoluției populare.

Intr-un articol publicat în ziarul „Scîntea” din februarie 1945, intitulat „Țărani și pămîntul”, se arată referitor la activitatea comisiei agrare guvernamentale: „pînă acum s-a discutat, s-a scris, s-au ținut discursuri, acum e timpul de trecut la fapte — Comitetele sătești au de înădeplinit unul din cele mai mari și mai grele roluri, să înfăptuiască refacerea agrară... Țărani cunosc toate moșile, cunosc și cît de mari sunt, trecerea pămîntului în mîinile plugarilor se poate și trebuie deci făcută acum fără nici-o țărăgânare”¹⁸.

În perioada lunilor ianuarie-februarie 1945, lupta pentru putere desfășurată de masele populare conduse de P.C.R. a intrat în faza hotărîtoare. La 28 Ian. 1945 a fost dat publicității programul de guvernare al F.N.D., prin care masele populare erau chemate la lupta pentru înfăptuirea imediată, a reformei agrare și instaurarea unui guvern F.N.D. Împroprietărea țărănilor atât în județul Ilfov ca și în întreaga țară a luat încă de la început caracterul unor manifestații populare. Așa de pildă la data de 1 aprilie 1945, în comuna Florești, la acțiunea de împroprietărire au participat și țărani din comunele Bolintinul din Deal, Bolintinul din Vale, Stoenești și Palanca. Din București au participat numeroase mașini cu muncitori, gazetari, care și manifestau în acest fel bucuria lor pe față de acest deziderat de vescuri al țărănimii.

„Am venit în mijlocul dvs. — arăta un muncitor bucureștean cu acest prilej — ca să sărbătorim înfăptuirea reformei agrare, pentru care am

¹⁴ Scîntea nr. 6 din 26 septembrie 1944.

¹⁵ Scîntea nr. 20 din 11 octombrie 1944.

¹⁶ Scîntea nr. 30 din 9 noiembrie 1944; Viața Sindicală nr. 28, din 10 noiembrie 1945, p. 1.

¹⁷ Scîntea nr. 33-38 din octombrie 1944 și nr. 50 din 9 noiembrie 1944. La începutul anului 1945, în România cca. 25.000 de moșieri stăpîneau peste 6 milioane hectare de pămînt arabil, (Lupta C.P.R., seria II, an II, nr. 18 din 23 februarie 1945, p. 1).

¹⁸ Scîntea 16 februarie 1945.

luptat și pentru care elemente de frunte ale muncitorimii au singurat pe străzile Bucureștiului. De veacuri ați muncit pămîntul pentru moșierii care au trăit din munca dvs. Prin solidarizarea cu clasa muncitoare, astăzi aveți pămîntul, sănătatea și stăpini pe el”²⁰.

Tărani, în majoritatea localităților județului, au trecut la împărțirea pămînturilor. Așa de pildă încă din luna martie 1945, înainte de apariția Legii de reformă agrară, Comitetul de reformă agrară aleș de locuitorii comunei Curcani, în urma consultărilor cu toți sătenii, au hotărît trecerea la împărțirea pămîntului: „am măsurat 189 ha, respectiv normele prevăzute (am lăsat moșierului cota de 50 ha), apoi am împărțit lotul îndreptățitilor, revenind fiecărui între 1—4 pogoane, în raport cu situația fiecăruiu”²¹. Pămîntul din satul Curcani era insuficient, fapt pentru care s-a recurs și la terenul din comuna Târceni, plasa Pirlita-Sărulești²². În comuna Fundulea tărani au intrat în aprilie 1945 cu plugurile în pămîntul moșiei „Aurel Mateescu” (224 ha). Au fost expropriate de către Comitetul pentru reformă agrară o suprafață de 174 ha din care s-au dat 106 ha tăraniilor din comuna „Progresul”, iar 68 ha celor din Fundulea²³.

Cu prilejul punerii în aplicare a reformei agrare, membrii Comitetului de Improprietărire aleși de locuitorii comunei Ciolpani la 27 martie 1945 arătau printre altele privitor la moșia Tigănești din comuna lor: „Locuitorii acestei comune sunt proprietari de la 0—30 arii. Au fost excluși de la improprietăria din 1918, dindu-le din cele 650 ha, numai 18, iar acestea au fost date la cîțiva locuitori, atunci privilegiați. În jurul acestei comune compusă din 4 sate cu un număr de 4136 locuitori, avind vîduri, lupători și concentrări”. „...vă rugăm ca moșia Tigănești, proprietatea Munteanu să fie expropriată”²⁴. În comitetul pentru aplicarea reformei agrare din comuna Cimpurelu spunesă într-un memoriu la 24 aprilie 1945: „Comuna Cimpurelu cu o populație de 420 familii este una din cele mai sărare din plasă, cu pămînt foarte puțin, familiile fiind formate în majoritate din 6—10 membri. Datorită acestei lipse de pămînt locuitorii comunei au fost pînă acum din taș în fiu dispași, arendași, sau clăcași peste 80% pe moșile existente în raza comunei noastre, „Gabriela Dr. Danielopol și Olimpia general Eliad”, ambele de cca 500 ha”²⁵. Aceste moșii au fost expropriate dindu-se tăraniilor din comuna Cimpurelu, Dobreni, Colibași, Goștinari și Prundu²⁶.

Semnificativă este plingerea tăraniilor din comuna Gruiu-Fierbinți, satul Florești, adresată guvernului Dr. Petru Groza la 6 aprilie 1945: „Satul Florești are o populație de cca 2100 suflete cu 203 cabaline, 205 bovine și 1281 ovine, cu o suprafață de 12 ha izlav. Pămînt arabil avem foarte puțin, trăim o viață foarte grea... Copiii noștri nu pot urma regulat la școală și nu li putem da la mesele pentru că fiecare trebuie să-l tri-

²⁰ D.G.A.S., Ministerul Propagandei, 1945, dosar 27.

²¹ Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor Comisia de aplicare a reformei agrare 1945, dosar XXIX, p. 330.

²² Ibidem, dosar XIX, p. 331, 335.

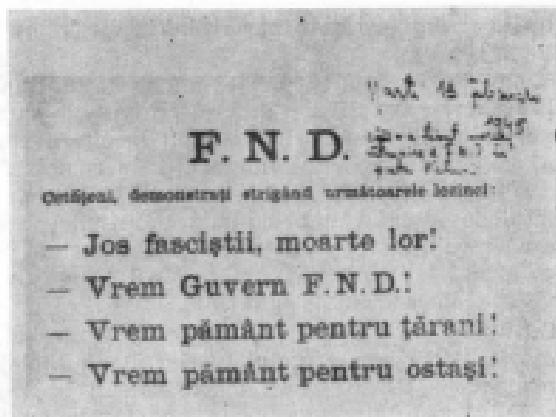
²³ Ibidem, dosar XVI, p. 291, 295.

²⁴ Ibidem, dosar XXV, p. 12.

²⁵ Ibidem, dosar XIX, p. 41.

²⁶ Ibidem.

1. Fluturaș al Frontului Național Democrat pentru sprijinirea reformei agrare din primăvara anului 1945.

meată cu vita de funie să o priponească în capul ogorului și să-i care buruiană cu spinarea. Pentru curmarea acestei situații nenorocite cerem ca satul nostru să fie înzestrat cu o suprafață de izaz, corespunzătoare nevoilor noastre²⁶. Impotriva măsurilor luate de Comitetul local de reformă agrară din Comuna Săftica, în aprilie 1945 s-au ridicat arenășii A. Iorgulescu și V. Ghinescu care cereau „să se infirme exproprierea făcută de Comitetul local de reformă agrară care a împărțit pămîntul sătenilor”²⁷.

Plingeri impotriva autorităților care impiedicau aplicarea reformei au făcut și locuitorii comunei Cringu-Fundulea, în mai 1945²⁸. Butimanul, satul Bârbuceanu,²⁹ sau ale unui țărân care în 22 iunie 1945 spunea că „primarul nici nu vrea să stie de vorbă cu locuitorii pe motiv că nu are timp, doctorul satului nu dovedește dragoste pentru țărani, șeful de post din comună este necinstit, contra speculanților nu ia nici-o măsură, iar pe cel care-i prinde le vinde marfa pentru interesul său și le pretinde sume mari de bani ca să nu-l trimită în judecată”³⁰.

În comuna Oltenița rurală țărani au intrat cu plugurile pe moșia lui V. Fundâneanu după ce Comitetul local i-a improprietărit: „...am arat și semănăt pămîntul după ce noi bătusem pari și-l măsurasem. Cind am arat terenul nu era răsărit nimic pe el și am pus floarea soarelui”³¹. Impotriva locuitorilor acestei comune, V. Fundâneanu se adresa cu o plingere Parchetului: „...în ziua de 14 mai 1945 numeroși răufăcători au pătruns pe terenul agricol, proprietatea mea din raza comunei Ol-

²⁶ Ibidem, dosar XIX, pp. 42, 50.

²⁷ Ibidem, dosar IV, nr. înregistrare 21247.

²⁸ Ibidem, dosar XXIV, p. 311.

²⁹ Ibidem, dosar XXIV, p. 312.

³⁰ Ibidem, dosar XXIV, p. 329.

³¹ Ibidem, dosar XVIII, p. 25.

teniță rurală și prin samavolnicie au întors cu plugurile 10—12 pogoaie”³².

O situație cu totul deosebită s-a desfășurat în comuna Herești județul Ilfov, unde Comitetul sătesc al „Frontului plugarilor” în cadrul consfătuiri din 20 martie 1945 cu toți locuitorii comunei, au hotărât expropriarea în întregime a moșiei „Radu Stolojan”, calificându-l pe moșier drept „saboteur al intereselor țării”³³. Astfel, cu toate amenințările și piedicile puse, „vă port eu pe drumuri pînă vezi râmine fără bocanci”³⁴... sau amenințări ca : „ne va băga la răcoare”³⁵) Comitetul local a procedat la împărțirea pămîntului și a inventarului viu și mort, lăsind toate vitele și instrumentele agricole³⁶.

Comitetul pentru aplicarea reformei agrare din comuna Herești a demascat atitudinea fostului moșier Radu Stolojan care-i amenință permanent pe țărani. Mulți dintre sătenii improprietări se adresau la sediul Frontului plugarilor : „...ce facem cu pămîntul, ni-l ia boierul în spîn sau râmine al nostru”³⁷.

Țărani din Crevedia la rîndul lor arătau într-un memoriu : „noi țărani suntem alături de muncitorii de la orașe, dar vrem să avem și noi dreptatea noastră. Cerem pămînt să-l lucrăm... Vă rugăm să înainta această cerere Comitetului de conducere al Partidului Muncitoresc pentru a lúa măsurile cuvenite ca pămîntul ce se stăpînește fără drept să nu se dea nouă muncitorilor, iar recolta care s-a făcut în acest an să fie lăsată de stat”³⁸.

Pentru a se eschiva de la aplicarea reformei agrare, numeroși moșieri au găsit diferite soluții printre care și aceea de a vinde moșia în loturi mai mici. „Olga Floreșeu din comuna Gruiu a vîndut 98 ha la 5 persoane din București, iar 75 ha le-a împărțit la 3 copii”³⁹. Tot în aprilie 1945 a fost expropriată de către Comisia locală din comuna Budești moșia lui Constantin C. Manu în suprafață de 534 ha⁴⁰, moșia dr. C. Daniel din comuna Palanca în suprafață de 63 ha⁴¹, o altă moșie a lui Radu Stolojan din comuna Hotarele în suprafață de 331 ha⁴², moșia Lia V. Brătianu din comuna Valea Dragului în suprafață de 570 ha⁴³, moșia inginer Gigurtu din comuna Ciorogîrla de 250 ha⁴⁴.

³² Ibidem, dosar XVIII, p. 50.

³³ Ibidem, dosar XII, p. 22.

³⁴ Ibidem, dosar XII, p. 23.

³⁵ Ibidem, dosar XII, p. 24.

³⁶ Ibidem, dosar XII, p. 15 ; dosar XXXV, p. 462.

³⁷ Ibidem, dosar XII, p. 24.

³⁸ Ibidem.

³⁹ Ibidem, dosar XV, p. 50.

⁴⁰ Ibidem, dosar XV, p. 27.

⁴¹ Ibidem.

⁴² Ibidem, dosar XV, p. 93.

⁴³ Ibidem, dosar XV, p. 96.

⁴⁴ Ibidem, dosar XX, p. 13.

2. Titlu de proprietate acordat în anul 1945 unui săten din comuna Otopeni, județul Ilfov.

Locuitorii satului Cămărașul au ieșit la 4 aprilie 1945,⁴³ cu pluguri, rărițe și sape pe pământul moșierului M. T. Dobrescu din comuna Brezoia, plasa Buftea, semânind porumb „fără a avea vre-o inviolă cu mine...” spunea moșierul.

In fața a numeroase greutăți provocate de către moșieri sprijiniți de jandarmi, primari și pretori, masele populare conduse de P.C.R. au trecut la aplicarea reformei agrare. Sub conducerea P.C.R., în lupta pentru înfăptuirea reformei agrare împotriva reacționii „zeci de mii de muncitori trimiși de partid la sate au ajutat țărâneșmea în lupta pentru cucerirea pământurilor moșierilor, pentru organizarea vieții satelor și a producției agricole. În focul acțiunilor revoluționare, pentru democratizarea țării, reorganizarea aparatului de stat și înfăptuirea reformei agrare, s-a încheiat și consolidat alianța muncitorească-țărânească — forța motrice principală care a hotărât dezvoltarea revoluției populare, soarta bătăliei pentru putere”⁴⁴.

⁴³ Ibidem, dosar XX, p. 107, 182; dosar III, p. 21, dosar XXXV, p. 311.

⁴⁴ Nicolae Ceaușescu, Cuvântare la Sesiunea Jubiliară a Marii Adunări Naționale conmemorând cele de-a XXV-a Aniversări a Eliberării Patriei de sub jugul fascist, Ed. Politică, București 1969, pp. 20, 21.

Cu prilejul instaurării primului guvern democrat-popular de la 6 martie 1945, masele populare din București și județul Ilfov adunate în miting în Piața Națiunii au votat următoarea moțiune⁴⁷: „Noi opt sute de mii de cetățeni din București și plugari din satele județelor Ilfov, Ialomița, Vlașca și Teleorman, reprezentând toate categoriile sociale, precum și expoziții autentici ai armatei, ofițeri și soldați, întruniti astăzi 6 martie 1945, în mare adunare cetățenească, salutăm instalarea guvernului Groza, guvern de concentrare democratică și ne angajăm să-l sprijinim din toate puterile noastre pentru stîrpirea fascismului și refacerea țării”⁴⁸.

In fața primului guvern democrat-popular instaurat la 6 martie 1945 s-au ridicat sarcini importante izvorite din situația social-economică a țării.

Principala măsură înfăptuită de către guvernul Dr. Petru Groza, a fost legiferarea reformei agrare⁴⁹. Pe baza legii din 23 martie 1945, au fost expropriate pământurile apartinind elementelor fasciste și celor care au colaborat cu Germania fascistă, criminalilor de război și ale celor vinovați de dezastrelor țării, cele ale absenteiștilor, prisosul terenurilor agricole constituind proprietăți ale persoanelor fizice care depășeau suprafața de 50 ha și altele⁵⁰. Îar acestea au fost atribuite țărănilor concentrați, orfanilor, văduvelor și invalidilor de război, celor ce au lucrat pe moșiile expropriate, țărani cu pămînt puțin sau fără pămînt. Prin punerea în aplicare a reformei agrare, pe țărîm social, a fost desfășurată moșierimea ca clasă, forță reacționară, care stătea în calea dezvoltării progresiste a țării. Reforma agrară a întărit încrederea țărănimii în forță politică a clasei muncitoare și a contribuit la încheierea alianței dintre clasa muncitoare și țărăniminea muncitoare⁵¹.

La sate au fost trimise numeroase echipe de muncitori⁵², a căror participare la înfăptuirea reformei agrare, a determinat creșterea conștiinței maselor țărănești, a încrederii acestora în forțele proprii și în forța clasei muncitoare, făurindu-se astfel sub conducerea Partidului Comunist Român alianță dintre clasa muncitoare și țărăniminea muncitoare⁵³.

În urma înfăptuirii reformei agrare, în întreaga țară ca și în satele județului Ilfov a inceput o campanie intensă de însămînări. Muncitorii din întreaga țară au acordat un ajutor neprecupește sătenilor pentru că nici o palmă de pămînt — așa cum menționa un manifest al F.U.M.⁵⁴

⁴⁷ Scrisoare, anul II, nr. 161 din 8 martie 1945, p. 1, 3, 8; Ibidem, România Liberă, anul IV, nr. 186, din 8 martie 1945, p. 2. La data apariției legii de reformă agrară în țară para reformă era în plin proces de aplicare dovedind prin acesta justezile liniei partidului care ceruse înfăptuirea acestia înainte de începerea campaniei de primăvară.

⁴⁸ Ibidem.

⁴⁹ România Liberă, anul III, nr. 200 din 24 martie 1945, p. 1.

⁵⁰ Monitorul Oficial, nr. 68 bis, din 23 martie 1945, pp. 2206–2240.

⁵¹ 10 ani de la Conferința Națională a P.C.R., pp. 69, 70.

⁵² Viața Sindicală, nr. 14 din 25 februarie 1945, p. 8; nr. 16 din 8 aprilie 1945, p. 1; Scrisoare, anul II, nr. 186 din 2 aprilie 1945, p. 2.

⁵³ Clopoșul, din 23 februarie 1945, p. 4.

⁵⁴ Arhiva Muzeului de Istorie a Municipiului București, Secția Socialistă inv. nr. 83663/8931.

3. Muncitorii de la Uzinele Malaxa din București repară unele agricole (primăvara anului 1945).

— să nu rămână neinsămînată. Acest fapt a consolidat „frățietatea” muncitorilor, țărănilor și acelui înalt de dreptate socială și națională săvîrșit prin reforma agrară²⁴.

În sfîrșit trebuie să subliniem că întreaga presă locală și centrală cuprindea știri și materiale în care se vorbea de ajutorul acordat pe toată perioada anului 1945 în unele și sprijin țărănilor²⁵.

„Le-am dat pămînt, acum să le dâm și unele”²⁶, spuneau muncitorii de la „Tabăcăria Națională”, care se ofereaau să le pună la dispoziție 500 perechi de hamuri și tot atitea garnituri pentru echiparea căruțelor. Numeroase au fost echipele de muncitori care au mers la sate pentru a le da ajutor țărănilor. „Din inițiativa C.G.M. și a comisiiei locale a sindicatelor 16 echipe de muncitori vor lucra în luna aprilie la repararea unelelor agricole ale țărănilor din județele Ilfov, Vlașca, Teleorman, Argeș, Muscel și Ialomița²⁷. Muncitorii fabricii „Metalo-Globus”, trimiteau 500 felinare realizate în mod gratuit pentru a fi dăruite țărănilor²⁸. La A.S.A.M. Cotroceni muncitorii au hotărât să lucreze fiecare cel puțin cîte 4 ore lunar pentru confecționarea de unele agricole, pe care să le doneze țărănilor săraci. Iar în cadrul campaniei de sprijinire a insămîntărilor o echipă de la „Gaz și Electricitate” București,

²⁴ Viața Sindicală, nr. 14 din 25 martie 1945, p. 5; nr. 15 din 1 aprilie 1945, p. 5.

²⁵ România Liberă, anul III, nr. 29 din 24 martie 1945, p. 1.

²⁷ Schița, anul II, nr. 186, din 2 aprilie 1945, p. 3; Viața Sindicală, nr. 14 din 25 aprilie 1945, p. 5.

²⁸ Viața Sindicală nr. 4, din 25 martie 1945, p. 5.

²⁹ Ibidem, nr. 14 din 25 martie 1945; nr. 16 din 8 aprilie 1945.

formată din 12 muncitori și 164 ucenici, s-a deplasat de două ori în comunele Belciugatele pentru repararea uneltele agricole ale țărănilor din satele și comunele din imprejurimi⁶⁰. Fabrica de chibrituri a trimis la 23 martie o echipă de muncitori pentru repararea uneltelor la Bolintinul din Deal, unde au pus în stare de funcționare trei tractoare⁶¹. Aceeași lucru l-au făcut muncitorii de la fabricile Vulcan, S.T.B., Sindicatul Metalo-Chimic, care le-au dăruit 300 pluguri, 100 grape, 500 sape, 5 căruje, 30 echipe volante de reparatori pentru unelte agricole. Uzinele 23 August au dăruit 150 pluguri, 100 grape, 60 căruje, 100 sape, 150 cuțite de plug și altele⁶². Numai din București au pornit pentru a sprijini activitatea țărănilor din jurul Capitalei peste 150 de echipe de muncitori dăruiindu-le totodată în mod gratuit 7 tractoare, 1800 pluguri, 480 prăsitoare, 3500 sape și alte cîteva mii de unelte agricole⁶³. La 1 aprilie 1945 s-a efectuat cea mai masivă plecare a muncitorilor din fabrici și uzine. Întruniti la sediul Confederației generale a muncii, echipe muncitorești din 16 fabrici bucureștene, C.F.R., S.T.B., Malaxa, Bragadiru, SET, I.A.R., Wolf, Vulcan, Arta, S.G.E., U.C.B., ASAM-Cotroceni, Distribuția, Laromet și Lemaitre au plecat în satele județului Ilfov pentru a-l ajuta pe țărani⁶⁴.

Pentru întărirea muncii politice și organizatorice în rîndurile țărănimii din județul Ilfov ca și din celelalte județe ale țării Comitetul de partid al Județenei P.C.R. Ilfov a trimis în toamna anului 1944, în iarna și primăvara anului 1945 mii de muncitori din întreprinderile Capitalei și în special de la Atelierele Grivița Roșie, S.T.B., U.C.B., Bere Bragadiru și altele, în satele lor de bazină din fostele județe Vlașca, Teleorman, Dolj, Romanați, etc.⁶⁵.

Clasa muncitoare, organizată și condusă de P.C.R., a fost aceea care s-a inscris alături de țărânie pe linia luptei nu pentru a aștepta că pămîntul să-l dea moșierii, ci de a lua singură acest pămînt. Prin aceasta P.C.R. a ajutat țărâniea să devină o forță cu adeverit combativă. Această contribuție deosebită pe care muncitorii au dat-o actului de infăptuire a reformei agrare, o intîlnire în majoritatea localităților județului Ilfov ca de altfel în întreaga țară.

În ședința Consiliului de Miniștri din 20 martie 1945, guvernul Dr. Petru Groza a definitivat proiectul de reformă agrară, iar la 23 martie același an acesta a căpătat putere de lege⁶⁶.

Acțiunea de infăptuire a reformei agrare a continuat în tot cursul anului 1945. La sfîrșitul lunii iulie 1945, pe lîngă pămîntul confiscat de la diferiți moșieri din județ au mai fost trecute în proprietatea țărănilor sau a statului „23 conace, 1732 mașini și unelte agricole, 190

⁶⁰ Viața Sindicală, din 23 februarie 1945, p. 8.

⁶¹ Viața Sindicală, nr. 14 din 25 martie 1945, pp. 5, 29; A. România Liberă din 31 aprilie 1945, pp. 1, 2.

⁶² Studii, 1/1944, p. 99; Ibidem, P. Nichita, M. Ionescu și T. Udrea, op. cit., p. 1010; Viața Sindicală, nr. 19 din 29 aprilie 1945, p. 7; România Liberă, anul III, nr. 221 din 18 aprilie 1945, p. 3.

⁶³ România Liberă, anul III, nr. 205 din 2 aprilie 1945, pp. 1, 7.

⁶⁴ Studii și materiale de istorie contemporană, vol. II, p. 207.

⁶⁵ România Liberă, anul III, nr. 200 din 24 martie 1945, p. 1.

⁶⁶ M. Flătu, op. cit., p. 106.

GUVERNUL RÂMÂNE LA POSTUL SĂU PENTRU A CONTINUA ȘI DESAVÂRŞI OPERA CONSTRUCTIVA

COMUNICAT

În sediile Consiliului de Ministri din 24 August 1945, d. Dr. Petru Groza, primul ministru al guvernului de largă-coaliție democratică, a făcut o amplă expoziție atât despre activitatea guvernului și interacțiunile acestuia cu reacționari din România de a prezice o criză de guvern.

In criza deschisă cărui se avut loc ca urmă a primei guverne la unanimitate a constatată:

Adevărată criză specială de a renunță difficultății crește. România de către guvernul Antonescu și activitatea elementelor reacționare, din guvernul său însă perindeat la crima făcută de 23 August 1944 până la 6 Martie 1945.

Gouvernul Petru Groza a stabilit în România un regim de aderărire democratică, expresione a interacțiunilor partidelor și organizațiilor politice reprezentând toate categoriile sociale, punând astfel capăt gravului desurubat provocat de politica Iugicii de răspundere a elementelor reacționare din guvernul anterior și a principalelor lor specificități disidențiale și din afară guvernului.

Gouvernul a întreprins REFORMA AGRARĂ mult extinsă de către Năstasean.

Bucurându-se de bucuria mare săptămână venirea și prilejul, Uniunea Sovietică și de dispunerea majorității aliata, guvernul a redescrisă ARDEALUL DE MOB, dând astfel soluție conființării naționalei răzăpă din dictatul de la Viena.

Gouvernul a stabilit baza sau RAPORTURI DE FRICȚIE și COLABORARE CU TOȚI VECINI NOIȘTRI, eliminând prin această posibilitatea unei direcții spre frontierele noastre pe care astăzi leam săpăgăt.

Călăuzit de principiul respectării EGALITĂȚII DE DREPTURI ÎNTRÉ NATIONALITATELOR COLOCUȚIONARE și propriul români, guvernul a obținut posibilitatea apărării noastre și a creșterii prezenței noastre în cadrul național și internațional, în România.

Însemnă ACORDAREA DE COLABORARE ECONOMICĂ și COMERCIALĂ CU UNIUNEA SOVIETICĂ și ALTE STATE TEHNICE, realizând relații diplomatici cu U. S. S. R., guvernul a decis în luptă forțelor productive și înțelegând perspectiva în marea și puternică noastă de refacere a economiei naționale.

Aceste realizări dană dreptul guvernului să stă ferm pe poziția că milioanele lui nu sunt încă încrezători, că nu bazează de încredere și apărare mesajelor populație, în momentul de față fiind prezentul de către multe milioanele capabile să normalizeze viața economică, să pună capăt speciei, să asigure refacerea fierii și îmbunătățirea situației materiale și funcționării și a armatei.

În același modură de apărare îndărăta pentru cultura socială încă patruțea se zice la fața guvernului, România și Uniunea Sovietică condamnării grupărilor politice anti-democratice din România, plimbării socială, realizând astăzi noastră româniște noastră și prezența cu mijloace artificiale a crizei de guvern.

Premierul scrie și combinația de astăzi, români cercetă criză și unirea discordă între Guvern și astăzi pe deosebit și Guvern Statului pe de altă parte, obiectivul său, întrupării actelor, discurselor, astăzi interioare naționale ale reprezentării române, astăzi și interioare carierei; răspândirea astăzi falsoi păreri și dezinformări.

Spre înțelept permanent pe principiile ce oferă la baza înțelegerii între cele trei mari națională care — la luptă lor împotriva fundamentaliștilor — s-au angajat să respecte dreptul poporelor de către boala săgeata asortă și de-augăd îndreptă regimul lor democratic intern, guvernul români este boala să fie luptă până la capăt cu forțele forțelor sale, împotriva opoziției anticomuniste și antideocratice și resturilor fasciste, aceloraște cu elementelor reacționare — luce îndreptă regimului democratic stabilit la 6 Martie 1945 și care prima — astăzi nu numai realizările sale în față nu aușteri, ci și armăria internațională.

Spre judecata de luptării popor, guvernul astăzi boală să rămână același ca pe totul săză, pentru a confunda și desăvârși opera constructivă începută la 6 Martie 1945.

4. Comunicat al guvernului Dr. Petru Groza din august 1945.

tractoare, 226 pluguri de tractor, 41 locomobile, cu care s-au înființat 29 centre de inchiriat mașini agricole⁶¹.

Așfel, prin acțiunea Comitetelor locale însărcinate cu punerea în aplicare a legii agrare cu sprijinul permanent al clasei muncitoare, în localitățile județului Ilfov și alte numeroase moșii au continuat să fie expropriate. În toamna anului 1945 a fost împărțită moșia lui Constantin Mardalolescu din Colentina-Fundeni⁶², moșia lui Alexandru Rioceanu, din comuna Florești⁶³, comună în care existau la data de 19 septembrie 1945 un număr de 12 moșii supuse exproprierii în suprafață de 1700 ha⁶⁴ din care au fost atribuite comunelor învecinate Târliceni 550 ha, comunei I. C. Brătianu 150 ha, comunei Radu Vodă 50 ha, etc. pentru a fi distribuite țărănilor⁶⁵. În comunele Hotarele și Herești au fost expropriate moșile lui Radu Stolojan și D. Alimănișteamu în total 991 ha distribuite la 1787 familii⁶⁶, iar la 10 octombrie 1945 în comuna Prundu a fost exproprietată moșia C. Boerescu de 277 ha⁶⁷.

Cererile țărănilor din județ adresate Ministerului Agriculturii și Domeniilor, Comitetului județean de partid erau tot mai categorice din partea țărănilor care cereau punerea de urgență în aplicare a legii agrare⁶⁸. Așa de pildă țărani din comuna Stiubei-Orăști, satul Filastache, se adresau cu un memoriu primului ministru în octombrie 1945 prin care arătau situația din comuna lor: „De sute de ani moșii și strămoșii noștri au lucrat cu palmele lor și au rodit cu lacrimile și sudorile lor pămîntul care de curind intrase pe mîna lui G. Mincu. Moșii noștri muncind cu sudoare acest pămînt își ridicau ochii către cer așteptind să vie ziua cînd măcar copiii lor să fie stăpini pe brazda amestecată cu sufletul și singele lor. Ziua aceasta a venit. Guvernul poporului a dat poporului ce era al poporului — pămîntul... Moșierii, nemiloși exploataitori, în ingustimea mintii lor și în micimea sufletului lor nu se pot obișnui cu ideea de a numai avea robi, nu înțeleg porunca ceasului de față și de aceea se agită, insinuiază, instigă, pentru a dărîma reforma agrară și a smulge pămîntul intrat în mîna țărănilor... Cerem guvernului poporului să ne facă dreptate pînă la urmă, să taie de la început poftele hrăpărețe ale moșierului, să respingă din fașe mirșavele proiecte de a ne lăua pămîntul”⁶⁹.

In scopul de a scăpa de prevederile legii de reformă agrară moșierii au căutat nenumărate subterfugii printre care împărțirea unor loturi la membrii din familiile lor⁷⁰, loturi pentru construcții de case⁷¹, sau vindecarea de loturi mai mari la elemente chiaburești⁷².

⁶¹ Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, Comisia de aplicare reformei agrare, dosar I, p. 122, 124, 125, 126, 128.

⁶² Ibidem, dosar I, 141.

⁶³ Ibidem, dosar I, p. 142.

⁶⁴ Ibidem.

⁶⁵ Ibidem, dosar XXVIII, p. 1.

⁶⁶ Ibidem, dosar XXXV, p. 531.

⁶⁷ Ibidem, dosar IX, p. 38.

⁶⁸ Ibidem, dosar IX, p. 17.

⁶⁹ Ibidem, dosar I, VI, XIX, XXIX, 1945.

⁷⁰ Ibidem, dosar XII/1945.

⁷¹ Ibidem, dosar XXIX/1945.

⁷² Ibidem, dosar XVI/1945.

Activitatea desfășurată de moșeri sprijinită de elementele dușmanoase din comună în persoana foștilor primari, jandarmi sau pur și simplu elemente ostile a fost demascată de comuniști, de Comitetele sătești, însărcinate cu exproprierea, de cărani cinstiți.

Pentru a veni în sprijinul căranielor, guvernul dr. Petru Groza a dispus în primăvara anului 1945, defalcarea unor terenuri agricole destinate pentru țărăncile comunale. Așa de pildă numai în județul Ilfov au fost repartizate 15.503 ha de pămînt²⁹.

În urma exproprierilor efectuate în anul 1945, după datele provizorii, în județul Ilfov au fost date în folosință căranielor următoarele suprafețe agricole :

De la 0,5—3 ha	— 19.375 indemnizații
De la 3—5 ha	— 1.532 "
în completare	
pînă la 3 ha	— 18.245 indemnizații
de la 3—5 ha	— 1.441 indemnizații ³⁰ .

Situația provizorie a lăcerărilor de reformă agrară în județul Ilfov la 1 septembrie 1945³¹:

Suprafață		Beneve toare de stat	Numărul		Proprietăți expropierate	Data distribuției
Expropriată	Atribuită		Indemnații	Improprie- tării		
47.910 ha	40.110	4.430	17.466	17.466	429	15.IX.
la 19 aprilie 1948						
21.236	42.015	8.621	41.875	41.635	484	terminată

Acțiunea de infăptuire a reformei agrare a continuat în județul Ilfov și în anii 1946—1948, dar aceasta nu face obiectul studiului de față. Analizând însă metodele prin care a fost infăptuită această reformă în anul 1945 ca și în anii următori, și urmările economice și social-politice, rezultă că aceasta a fost un act revoluționar de maximă importanță pentru revoluția populară.

Lichidarea marii proprietăți moșierești, a moșierimii ca clasă și improprietărirea în județul Ilfov pînă în anul 1948 a 41.635 familii cărănești cu sau fără pămînt, reprezintă un important pas pe calea progresului atât în agricultură cât și în ansamblul economiei naționale.

²⁹ C. Tatovir și V. Tatovir „Acțiuni ale Partidului Comunist Român pentru infăptuirea reformei agrare din anul 1945”, în „Revista Arhivelor”, An. VII, nr. 2/1984, p. 101.

³⁰ Ministerul Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Apelor, Comisia de aplicare a reformei agrare 1945, dosar 1, p. 21. (Datele extrase din lucrările depuse în conferința de la 12—15 august 1946, completeate cu datele comunicate telefonic de către de agricultură a județului).

³¹ Ibidem.

Ajutorul acordat țărănimii în infăptuirea acestui deziderat de veacuri — infăptuirea unei reforme agrare democratice — de către clasa muncitoare condusă de Partidul Comunist, a dus în ultimă instanță la făurirea alianței muncitorăști-țărănești, forța socială care a dus la instaurarea regimului democrat-popular.

Această alianță în toată perioada ulterioară, a luptei pentru transformări revoluționare în direcția desăvîrșirii revoluției burgozeo-democratice și a trecerii la revoluția socialistă, a fost pilonul principal în lupta pentru victoria deplină a socialismului în patria noastră.

Aspects des luttes des masses à Bucarest et dans le département Ilfov pour la réalisation de la réforme agraire en 1945

RÉSUMÉ

Dans la série des grandes réalisations de la classe ouvrière après la victoire de l'insurrection armée en Août 1944 — la réforme agraire a constitué l'objectif central en vue de la conclusion de l'alliance des ouvriers avec les paysans.

En appréciant cet acte comme une étape majeure dans le processus général de la première étape de la révolution populaire, le Parti Communiste Roumain lui accordé une attention particulière.

Une des premières mesures destinées à la mise en application — durant l'hiver et le printemps de l'année 1945 — de la réforme agraire, fut de faire les élections des comités des paysans pour la distribution des terres dans le village du département Ilfov tout comme dans le pays tout entier. Ces comités ont été généralement composé de paysans du pays qui ont appliqué cet acte d'importance historique par la voie révolutionnaire.

A la suite des expropriations faites en 1945 dans le département Ilfov plus de 30.000 ha de terres furent données aux paysans. A vrai dire, la réforme fut définitivement en 1948 lors qu'en total furent expropriées 444 propriétés avec un global de 47.914 ha. Le premier résultat de cet acte historique dans notre patrie fut la liquidation de la propriété privée des terres et les propriétaires comme classe sociale. L'aide apportée aux paysans par la réalisation de cet acte tant désiré par la classe des ouvriers conduite par le parti communiste roumain, mena en dernière instance à la réalisation de l'alliance entre les ouvriers et les paysans, la force sociale qui a conduit à l'instauration du régime démocratique populaire.

Cette alliance durant toute la période ultérieure, fut le pilon principal dans la lutte à la victoire du socialisme dans notre patrie.

Liste des illustrations

1. Papillon du Front National Démocratique pour la réforme agraire au printemps de l'année 1945.
2. Le titre de propriété accordé en 1945 à un paysan du village Oțopeni — département d'Ilfov.
3. Les ouvriers de l'Usine Malaxa de Bucarest réparent des outils agricoles (printemps 1945).
4. Le communiqué du gouvernement Dr. Petru Groza en Août 1945.